

Kendelse

afsagt den 20. oktober 2020

Sag nr. 2020-80-0500

[Klager]

mod

B.T.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over B.T., idet [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at B.T. ikke har imødekommet hendes anmodning om sletning af artiklen ”[Person 1] ryger joints live på Facebook: Det er min terapi”, der blev bragt på B.T.s hjemmeside bt.dk den 24. maj 2020, idet hun mener, at god presseskik derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

B.T. bragte den 24. maj 2020 artiklen ”[Person 1] ryger joints live på Facebook: Det er min terapi”.

Af artiklen fremgår følgende:

”Midt i sit køkken står en ung mand. Det er morgen, og han sætter noget musik på. Hård techno. Så begynder han at danse.

Det hele bliver livestreamet af hans telefon, der står på køkkenbordet og filmer ham. 29 personer ser med.

Vi er i en af landets største Facebook-grupper med titlen 'Den Globale Hyggegruppe'. En gruppe, der 'aldrig sover' og er 'home of the live-shows', som det hedder i beskrivelsen. Eller med andre ord: en gruppe med det simple formål, at medlemmerne livestreamer sig selv til underholdning for andre – ofte i timevis flere gange om dagen.

»Jeg viser alt. Både når jeg drikker, ryger hash, eller hvis jeg er ude at rejse. Folk skal føle, at de er en del af mit liv,« fortæller 'livstreameren' [Person 1], der er et af gruppens godt 50.000 medlemmer.

Og man fornærmer ikke nogen ved at kalde hende en af gruppens mere aktive 'livstreamere'. Så aktiv, at hun af og til går live op mod 10 gange om dagen.

»Så fortæller jeg bare lidt om mit liv og ryger en pind, hvis det er det,« fortsætter 45-årige [Person 1], inden hun i samme åndedrag medgiver, at det her 'live-halløj' kan være et mærkværdigt fænomen for udenforstående.

Alligevel er der en ganske god forklaring på hendes og andres behov for at livestream sig selv, mener hun.

Men inden vi kommer til den forklaring, så lad os kigge lidt nærmere på de livestreams, der møder en, når man melder sig ind i 'Den Globale Hyggegruppe' og i den konkurrerende gruppe 'International Hyggegruppe', der har omtrent samme antal medlemmer.

En mand iklædt en ternet skjorte livestreamer sig selv fra en Netto-butik, mens han synger med på Rollo & Kings monsterhit 'Ved du, hvad hun sagde?'. 90 personer ser med.

Et rul på computermusens hjul nedad, og en ung kvinde toner frem. Hun har været 'live' i mere end en time og sidder med en joint i hånden, mens hun fortæller om, at hun er blevet overfaldet.

Store dele af hendes live går også med, at hun blot sidder tavst og ser fjernsyn. 127 personer ser med.

I en anden live har en kvinde netop afdækket med malertape på en væg, inden hun vil male den, og vi skal ikke mere end ganske få dage tilbage for at finde en ganske spektakulær live, der forargede en hel del mennesker, i en tilsvarende gruppe, hvor en kvinde påstod, at hun var ved at blive voldtaget. 1.000 personer så med.

Det er en slags terapi

Og så er der [Person 1]s mange livestreams.

En stor del af dem er en slags 'spørg mig om alt'-lives, hvor hun svarer på spørgsmål fra de omkring 100-300 seere, som hun efter eget udsagn har. Og så er der dem, hvor hun går i clinch med andre såkaldte livestreamere.

»Der er nogle intriger, og vi kæmper om at få hinandens seere. Andre nævner eksempelvis mit navn i deres live og siger noget dårligt om mig for at få flere seere. Jeg er også blevet truet på livet flere gange,« fortæller hun.

Det lyder til at være ret ubehageligt. Hvorfor fortsætte med det, når man bliver truet?

»Når jeg er live, så glemmer jeg, at jeg har ondt,« siger [Person 1], der er førtidspensionist, og fortsætter:

»Det kan være en slags terapi for mig, og jeg føler selv, at jeg har gode ting at sige.«
'Klaphatte vil lave mig om'

Man skal ikke kigge lang tid i de to grupper, før man falder over 40-årige [Klager] fra Aalborg.

Hun er aktiv med både livestreams og ikke mindst forskellige opslag i de to 'hyggegrupper'.

»Det er ren og skær underholdning, og når jeg går live, så taler jeg bare om vejret eller noget andet, og så kan folk spørge mig om ting. Jeg kommer i kontakt med alle mulige mennesker,« fortæller [Klager], der samtidig understreger, at hun i modsætning til mange andre ikke sidder og ryger hash – og i det hele taget er modstander af det.

Men kigger man kommentarfeltet til nogle af [Klager]s opslag igennem, vil man også hurtigt opdage, at omgangstonen i de to grupper generelt er meget ondskabsfuld.

Det er imidlertid ikke noget, der rører den 40-årige nordjyde.

»Jeg er ligeglad med, hvad de synes om mig, og ingen skal lave om på mig, selv om nogle af de der klaphatte gerne vil. Det er også derfor, at jeg fortsætter med at lave lives, for ellers ville jeg føle, at de vinder,« fortæller hun videre.

Og ligesom [Person 1] har [Klager] modtaget trusler fra andre medlemmer i gruppen.

»Ikke dødstrusler, men der er nogle, der har skrevet til mig, at de vil komme forbi mig og få en god snak, som man siger,« fortæller hun og tilføjer:

»Men det vifter jeg bare af skulderen. De mennesker kan jeg ikke tage seriøst.«

Til artiklen er der indsat en række billeder, herunder skærmpoint fra de omtalte Facebook-sider. Der er blandt skærmpoint af [Klager]s Facebook-streaming, hvor man ser et billede af hende. Man ser desuden skærmpoint af et kommentarspor til [Klager]s opslag på Facebook.

Øverst i artiklen er der indsat en video, der er klippet sammen af flere forskellige livestreams fra Facebook, herunder også et klip, der viser [Klager]. I klippet siger [Klager]: ”uh, det klør”, og hun ses klø sig på brystet. Flere af de øvrige personer ses ryge hash i deres livestreams.

B.T. har ved mail af 28. maj 2020 afvist [Klager]s anmodning om at få slettet artiklen. [Klager]s klage over B.T.s afvisning er modtaget i Pressenævnet samme dag.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God presseskik

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

[Klager] har anført, at hun ønsker at klage over, at B.T. har afvist at slette den påklagede artikel. [Klager] har desuden anført, at hun også optræder på en video, hvori de øvrigt medvirkende ryger hash.

I klagen til Pressenævnet har [Klager] henvist til den anmodning om sletning af artiklen, som hun har fremsendt til B.T. Af [Klager]s henvendelse til B.T. fremgår blandt andet følgende:

”...jeg sagde ikke ja til at blive sat sammen med andre i artiklen, hvor der bliver røget hash, samt en mærkelig opførsel af råben og skrigende.

Jeg er en helt almindelig kvinde, som kun hygger mig med at sende live på Facebook.

Jeg er mor til to dejlige børn, og det bliver dannet et helt forkert indtryk af mig på artiklen.

Jeg synes det er utroligt krænkende for mig den måde det hele er sat op på, og der bliver ikke sat fokus på det ”sagen” drejer sig om.

Det er blevet vinklet helt forkert i mine øjne, og rigtig gerne vil have artiklen blevet fjernet, eller det der omhandler mig bliver fjernet (Punkt B8).

Vores mundtlige aftale lød på, det skulle være fokus på hvordan det at sende live, og hvordan jeg tager imod de ”ondskabsfulde kommentar”.

2.2 B.T.s synspunkter

God presseskik

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

B.T. har anført, at [Klager] har været fuldt ud bekendt med indholdet af artiklen – både før den blev bragt samt efter offentliggørelsen.

B.T.s journalist var i telefonisk kontakt med [Klager] den 19. maj 2020, hvor han beskrev idéen med artiklen. Journalisten og [Klager] var desuden i kontakt via ”messenger” den 20. maj 2020, altså også forud for offentliggørelsen:

”...I artiklen citerer jeg dig for de her ting med, hvorfor du synes det er sjovt at lave liveshows og hvordan du håndterer den til tider ondskabsfulde stemning, der er i gruppen”.

[Klager] svarede følgende: *”okay. det er bare rart at vide. Du må have en dejlig dag”.*

Artiklen handler om den ”undergrund” af mange forskellige danskere, der deler deres liv på Facebook. [Klager] er en af dem, men selve artiklen handler mest om [Person 1], der flere gange om dagen ”sender live” på Facebook, hvor hun taler om stort og småt i livet. [Person 1] er førtidspensionist og klarer sine smerter med at ryge hash. [Klager] er også en del af denne gruppe, men netop fordi hun ikke skal associeres med hash blev dette pointeret i artiklen:

”»Det er ren og skær underholdning, og når jeg går live, så taler jeg bare om vejret eller noget andet, og så kan folk spørge mig om ting. Jeg kommer i kontakt med alle mulige mennesker,« fortæller [Klager], der samtidig understreger, at hun i modsætning til mange andre ikke sidder og ryger hash – og i det hele taget er modstander af det.”

Både i forbindelse med B.T.s briefing og i den endelige artikel er der taget de nødvendige hensyn, ligesom [Klager] er blevet tilstrækkelig orienteret.

B.T. har afvist at slette den pågældende artikel på bt.dk, men tilbudt at afindeksere den hos Google. På den måde vil den pågældende artikel ikke dukke op, hvis man søger på [Klager]s navn.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Anja Lundberg Andersen, Ulrik Holmstrup og Otto Juhl Nielsen.

God presseskik

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

[Klager] har klaget over, at B.T. har afvist at slette artiklen "[Person 1] ryger joints live på Facebook: Det er min terapi" på B.T.s hjemmeside bt.dk.

Generelt om punkt B.8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B.8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksene til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B.8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at klager efter offentliggørelsen af artiklen i B.T. ikke anmodede nævnet om at tage stilling til, hvorvidt artiklen var i strid med god presseskik.

Artiklen, der blev bragt i maj 2020, indeholder omtale af [Klager] og hendes brug af Facebook-grupper, hvor hun "sender live" og deler oplysninger om sit liv.

Pressenævnet finder, at der ikke foreligger tilstrækkeligt tungtvejende grunde til, at B.T. burde have imødekommet [Klager]s anmodning om at slette artiklen. Nævnet har lagt vægt på, at oplysningerne i artiklen stammer fra [Klager] selv, dels fra hendes udtalelser direkte til mediet, og dels fra hendes offentligt tilgængelige livestreams på Facebook. Desuden er der, som sagen er oplyst, ikke tale om følsomme eller private oplysninger eller oplysninger af en sådan karakter, at de i sig selv taler for at hindre artiklens tilgængelighed, idet det klart fremgår af artiklen, at [Klager] netop ikke er bruger af hash, i modsætning til nogle af de øvrige personer, der er omtalt i artiklen. Nævnet udtaler således ikke kritik af B.T. for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om sletning af artiklen.